

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

REDACȚIA: Str. G. Mărzescu 20	Abonamentul pentru Instituțiuni și Autorități (500 Lei pe an)	Administrația la Curtea de Apel S. I. Cluj Telefon : 268
	" " " " (Autorități Judecătorești) 350 Lei pe an	
	" " " " (Magistrați)	
	" " " " (Avocați)	
	Publicațiuni și anunțuri pentru un număr 2 lei cuvântul	
	" " " " mai multe numere 1.50 lei cuvântul	

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

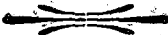
BCU Cluj / Central University Library Cluj
Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU
Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU
Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR
Decanul baroului adv. din Cluj și vicepreședintele Uniunii Advocaților din Țară

Secretar
VIRGIL I. MĂNESCU
student la Drept și Filosofie

S U M A R :

Impunerea micilor comercianți și industriași de *I. Mănescu*
Jurisprudențe civile
Jurisprudențe procedurale.

Jurisprudențe penale.
Jurisprudențe la diverse legi cu Notă de *I. M.*
Recenzie de *M. Teodorian-Carada*

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau rămase definitive.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

452

A apărut

și se găsește de vânzare la redacția noastră

Legea Timbrului

cu toate modificările aduse până în prezent cu deciziile comisiei timbrului și cu un index alfabetic aranjată de

I. MĂNESCU

președinte la Curtea de Apel Cluj

Prețul 100 Lei.

BANCA CENTRALĂ

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

A apărut**Legea Contribuțiilor Directe**

cu instrucții oficiale, Dec. Com. Centrale și cu un index alfabetic, ediție aranjată de

I. Mănescu

președinte la Curtea de Apel Cluj

Comenziile se primesc la redacția noastră.

Prețul 130 Lei.

A apărut**Colecția de Legi și Regulamente**

(1 Ianuarie 1933-31 Dec. 1933)

Tomul XI

Partea I Legi

Ediția :

Consiliul Legislativ

București

Imprimeria Centrala

1934.

George Sofronie,

Prof. la Facultatea de drept din Gradea

Securitatea internațională

Dela pactul Societății Națiilor din Iunie 1919 la Memorandum-ul Briand asupra organizării unui regim de Uniune federală europeană din 1 Mai 1930.

Lei 100

București 1933

Editura „Curierul Judiciar“

A apărut**BULETINUL LEGILOR**

care publică legile, regulamentele și instrucțiunile la câteva zile dela publicarea lor oficială sub direcțiunea

D-lui. I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul . . . . . 700 lei anual
Pentru magistrați și avocați . . . . . 500 „ „

Platibil și în rate de minimum 50 lei

Administrația la Curtea de Apel Cluj

IMPUNEREA

Micilor comercianți și industriași.

Art. 30 și 76 din L. C. D. (patenta fixă).

Legea modificatoare din Ianuarie 1932, a art. 30 și 76 din L. C. D. a instituit un avantaj, am putea spune un favor, clasei micilor comercianți și industriași, de a nu-i mai impune anual, ci pe o perioadă de trei ani, (1932, 33 și 34), împărțindu-i în 8 clase și stabilindu-le un impozit special fiecărei clase.

Cei cari nu sunt clasificați ca mici comercianți și industriași, rămân a se impune anual și conform regulilor generale.

Clasificarea o face o comisie judiciară specială. (Art. 76).

Criteriul după care se deosebesc mici comercianți este, ca media veniturilor pe ani precedenți aplicării legii modificatorii, adică media veniturile anilor 1929, 1930 și 1931 să nu treacă de 150.000 lei.

Criteriul după care se deosebesc micii industriași, este ca pe lângă media de mai sus să fie considerați ca atare de art. 1 și 2 al Legei pentru asigurarea plății lucrului efectuat (M. Of. Nr. 91 din 21 Aprilie 1931).

Legea nu spune nimic ce se va întâmpla după cei trei ani de impunere fixă și nici dacă sistemul legii se va repeta în fiecare an mai departe.

În ce privește prima teză, probabil că la timpul său se va veni cu o nouă lege.

În ce privește teza doua, avem o lege modificatoare din Ianuarie 1933 care schimbă sistemul.

Legea modificatoare din 1933, menține impunerea pe un period de trei ani pentru mici comercianți și industriași; menține clasificarea lor și comisia care trebuie să opereze clasificarea; înlătură însă criteriul medii de 150.000 a venitului pe ultimii trei ani. Era și natural din momentul ce în mod ideal se consideră că s'au clasificat toți aceia care a avut media de 150.000 lei în impunerile pe 1929, 30 și 31.

Ce a spus în loc noua modificare a L. C. D.?

În ce privește micii industriași, Art. 30 stabilește ca criteriu: „acei cari îndeplinesc condițiile art. 12 din legea impozitului pe lux și cifra de afaceri din 31 Decembrie 1932” (M. Of. Nr. 306).

În ce privește micii comercianți, iată cum se exprimă art. 30: „aceia care vor fi clasificați ca atare de către comisiunea prevăzută la art. 76”.

Iată acum ce zice art. 76: „Aceste comisii (Comisiunile Județene de clasificare) va ține seamă de situația de fapt și de dispozițiile legii...”

Care sunt dispozițiile legii? Ne întoarcem iar la art. 30. Ce zice acest text? „Clasificarea

contribuabililor impozabili pe baza tabelii de mai sus, se va face de către comisiunea județeană prevăzută de art. 76 din prezenta lege, conform normelor respective”.

Cari sunt „dispozițiile legii (art. 76)”, cari sunt „normele respective (art. 30)” pentru micii comercianți, căci pentru micii industriași de bine, de rău, le găsim în art. 12 din legea impozitului pe lux și cifra de afaceri? Art. 76 ne trimite la art. 30 și acesta la art. 76.

Față de această lipsă de dispoziție, era natural ca instrucțiile să decidă:

În adevăr instrucțiile prin § 251 caută să completeze lipsa de dispoziție a legii.

Iată ce găsim în acest paragraf: „**în al doilea an de exercitare** a unei întreprinderi, ori ce impunere a contribuabililor particulari, va trebui să fie precedată de clasificarea lor, iar ca element de conducere este: comparația cu alți contribuabili clasificați (e vorba de clasificarea anului precedent); bazată pe o constatare de fapt a felului în care se face întreprinderea și a venitului ce se poate realiza, constatat după registre în măsura în care ele pot da o indicație pentru clasificare..., nu trebuie să se uite că nu ori ce întreprindere particulară **care începe**, se va impune numai pe baza tabloului de la art. 30, ci vor fi întreprinderi mari cari trebuie impuse **anual**”.

Din acest text al instrucțiilor rezultă: 1. Că criteriul este de data aceasta **aprecierea comisiei județene**; 2. Că clasificarea nu trebuie făcută de cât acelor întreprinderi cari sunt **în al doilea an al existenței lor**; 3. Că impunerea celor așa clasificați **se face pe trei ani**.

Față de noul sistem, cei actualmente clasificați, la expirarea termenului de trei ani, adică pentru impunerile pe 1935, nu vor mai putea fi clasificați pentru că ei nu se găsesc în al doilea an al existenței întreprinderi. O nedreptate. De aceea am zis că va fi nevoie de o nouă lege.

Art. 76, menține dispozițiunea din ultimul alineat: „Instanțele anuale nu pot schimba aceste clasificări”, dar nu-i mai puțin adevărat că, instrucțiunile mențin și ele dispoziția: „Lucrările acestor comisii (județene de clasificare) au caracter administrativ, pentru pregătirea impunerilor. Din această cauză, nici nu pot fi supuse apelului; **dacă însă se apelează procesul verbal de impunere, implicit se discută în apel și clasificarea**”.

Față de această dispoziție, rămâne bine stabilit, că în fața comisiilor de apel anuale de impunere, contribuabilul nedreptățit de Comisia județeană de clasificare sau ne luată în cercetare de ea, se va putea adresa, cu ocazia apelului ce îl va face contra procesului verbal de impunere al primei instanțe de impunere la Comisia de Apel și această instanță va fi competentă să cerceteze dacă contribuabilul îndeplinește condițiile din paragraful 251 din instrucțiuni și art. 12 din legea cifrei de afaceri; să se conducă de

aceleași criterii indicate pentru comisiunea județeană de clasificare, și să îndrepte ilegalitatea.

Aceste îndatoriri ale Comisiei de apel nu vor putea scăpa de cenzurarea instanței de casare, când se va dovedi că contribuabilul, a cerut clasificarea lui, punând la dispoziție, înscris, toate datele necesare prevăzute de instrucțiuni și lege, pentru o legală apreciere.

I. Mănescu

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 860—1932. Președinția S. Tipel Cons.

Conform art. 48 din Leg. presei Ard. nu numai acțiunea penală se prescrie prin 6 luni dela aparițiunea publicațiunii incriminată, care nu dă dreptul la daune, care conform aceluiaș text se prescrie prin 3 ani.

Deși potrivit art. 16 din legea pentru apărarea onoarei stabilirea calomniei este exclusă, în cazul când afirmațiunile sunt dovedite, totuș când unele afirmațiuni au rămas nedovedite instanța de fond poate acorda daune parțiale.

Responsabilitatea succesoră de daune a autorului articolului calomnios, și editorului și proprietarului tipografii.

DELIBERAND;

Asupra recursului făcut de Alexandru Fleischer Firma Fraternitas S. A. și Cartea Românească S. A., contra deciziei Curții de Apel Cluj S. I No. C. I. 1607—1931 dată în proces cu Dr. Carol Nesselrode.

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care se constată că intimatul a chemat în judecată pe recurenți pentru a fi obligați să-i plătească suma de 500.000 lei redusă în instanță la 100.000 lei, daune morale pentru calomnie prin presă ce i s'ar fi adus de recurentul I, autorul unui articol calomnios, apărut în ziarul Ujkelet din Cluj, editat de recurenta II și tipărit în tipografia recurentei III.

Că Tribunalul Cluj S. III, prin sentința No. 2262—1930, a admis acțiunea în parte, a obligat pe recurentul I, să plătească intimatului suma de 30.000 lei; iar pentru cazul de imposibilitate de încasare dela recurentul I, a obligat pe recurentă II la plata acestei sume și în fine a scos din cauză pe recurenta III; iar în urma apelului tuturor părților litigante Curtea de Apel Cluj S. I-a, prin decizia atacată cu recurs, a respins apelurile recurenților și a admis apelul intimatului, reformând sentința apelată în partea prin care recurenta III a fost scoasă din cauză și obligând și pe această recurentă la plata sumei de 30.000 lei pentru cazul când intimatul nu ar putea să o încaseze dela recurenții I și II.

Că pentru a da această soluțiune Curtea de Apel constată și motivează că autorul articolului incriminat, apărut în ziarul Uj kelet din Cluj No. 58 dela 12 Martie 1929, este recurentul I: că la 9 Aprilie 1929 intimatul a făcut denunț la Parchetul Trib. Cluj, contra redactorului responsabil al ziarului Uj Kelet pentru delictul de calomnie și insultă prin presă, însă denunțul rătăcindu-se, din acest motiv, străin de intimat nu s'a cerut la timp autorizația cuvenită conform art. 9 din legea XLI:1914 și astfel conform art. 48 din legea XIV:1914 acțiunea penală prescris; că conform art. 39 din legea XIV:1914 partea lezată își poate valorifica pretențiunea în afară de procedura penală și pe cale civilă; că deși recurenții I și II au propus proba cu martori și dosare că afirmațiunile din articolul incriminat corespund adevărului și Curtea de Apel a admis această probă, totuși ulterior ne mai stăruind în această privință, s'a omis a se mai audia și alți martori și se cere dosarele încă nesoșite că recurentul I a dovedit numai în parte afirmațiunile sale din articolul incriminat, iar în parte nu le-a dovedit și astfel a comis infracțiunile prevăzute de art. 39 și 40 din legea XIV:1914 intimatul are dreptul să pretindă daune morale; că recurentul are o leafă sub 10.000 lei lunar și că deci bine a fost stabilit quantumul despăgubirilor la suma de 30.000 lei, la plata căreia trebuiau obligate și recurențele II și III conform art. 40 din legea XIV:1914.

Având în vedere că prin motivul I de casare recurenții pretind că Curtea de Apel ar fi violat art. 39 din legea presei ard. Legea XIV—1914, deoarece potrivit acestui articol din moment ce acțiunea penală s'a prescris, neputându-se judeca chiar din culpa intimatului în termen de 6 luni dela apariția publicațiunii incriminate, numitul nu mai putea cere daune pe cale civilă.

Considerând că susținerile recurenților din acest motiv de casare sunt greșite, deoarece potrivit art. 48 din legea presei ard. numai acțiunea penală se prescrie în termen de 6 luni dela apariția publicațiunii de presă incriminate, iar nu și dreptul de a cere repunerea daunelor, de rivând dintr'o asemenea publicațiune, deoarece art. 40 al. ultim din aceiaș lege, ocupându-se în mod special cu termenul, în care lezatul poate exercita dreptul de a cere despăgubiri pentru prejudiciul suferit printr'o publicațiune de presă, prevede categoric că creanțele izvorând din răspunderea pentru pagubă, atât în cazul art. 39, cât și în cazul art prezent se prescriu în 3 ani, socotiți dela sfârșitul anului, în care a apărut publicațiunea de presă,

Că așa fiind chiar dacă în speță acțiunea penală pentru pretinsa infracțiune s'a prescris din culpa intimatului totuși potrivit art. 39 aceasta având dreptul de a pretinde în tot cazul cuvenitele despăgubiri în termenul prevăzut de art. 40 care nu face nici-o distincțiune, Curtea

de Apel putea să conchidă că numitul are dreptul să-și valorifice pretențiunea de despăgubire pe cale civilă fără a viola prin aceasta vre-o dispozițiune legală în vigoare și în consecință acest motiv de casare este neîntemeiat.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenții pretind că Curtea de Apel ar fi violat art. 16 din legea pentru apărarea onoarei (legea XLI—1914) și art. 53 din legea presei ard. stabilind în baza unei părți din afirmațiunile cuprinse în articolul incriminat cari ar fi rămas nedovedite, că intimatul a fost calomniat și astfel are dreptul la daune morale parțiale, deoarece, față de afirmațiunile dovedite, cele nedovedite se pot considera ca niște episoade neînsemnate.

Considerând că deși este exact că, potrivit art. 16 din legea pentru apărarea onoarei, stabilirea calomniei sau insultei, este exclusă în cazurile când se face proba că faptele afirmate sunt adevărate, totuși întrucât în decizia atacată cu recurs există constatarea care nu este atacată pentru denaturare, că recurentul I nu a dovedit o parte din afirmațiunile sale și astfel a comis infracțiunile de calomnie și insultă prevăzute de art. 1 și 2 din legea XLI:1914, Curtea de Apel putea să acorde intimatului daune morale parțiale fără să violeze textele invocate de recurenți și în consecință nici acest motiv de casare nu este întemeiat.

Având în vedere că prin motivul III de casare recurenții pretind că Curtea de Apel ar fi comis exces de putere, stabilind că nu s'a făcut dovada tuturor afirmațiunilor din ziar fără a fi administrat toate probele propuse, cari dacă s'ar fi administrat, ei ar fi dovedit și afirmațiunile găsite nedovedite.

Considerând că din procesul verbal al ședinței dela 10 Februarie 1932, când părțile au pus ultimele lor concluziuni în apel se constată că recurenții I și II, au făcut observații, prin reprezentanții lor, referindu-se numai la dispozițiile martorilor audiați în apel și la dosarele sosite pentru a dovedi că cele scrise în ziar sunt adevărate; de nicăeri însă nu se constată că ei ar fi cerut să se administreze și proba cu martorii încă neaudiați și cu dosarele încă nesosite.

Că în această situație este evident că Curtea de Apel, îndeplinind pe larg obligațiunea de motivare prevăzută de art. 270 pr. civ. ard. putea să respingă probele propuse și, apreciind în mod suveran rezultatul celor administrate, putea să constate că în speță nu s'a făcut dovada tuturor afirmațiunilor din ziar fără a comite vre-un exces de putere și în consecință nici acest motiv de casare nu este întemeiat.

Având în vedere că prin motivele IV și V de casare recurenții pretind că Curtea de Apel ar fi violat art. 36 și 40 din legea presei ard. și art. 1355 c. c. a. prin aceea că a admis acțiunea în daune și față de recurențele II și III.

Considerând că, potrivit rt. 40 din legea

presei ard. pentru despăgubirea stabilită prin sentință (art. 39) este răspunzătoare în prim rând persoana condamnată sau obligată; întrucât însă despăgubirea nu ar putea fi încasată dela această persoană trebuie încasată dela editor și întrucât nici acesta nu ar fi posibil, dela proprietarul tipografiei.

Considerând că în speță se constată din decizia atacată cu recurs că Curtea de Apel a lăsat neatinsă partea din sentință apelată, prin care despăgubirea fixată la suma de 30.000 lei a fost pusă în prim rând în sarcina recurentului I, iar pentru cazul de imposibilitate de încasare dela aceasta a fost obligată să o plătească recurenta II și a reformat acea sentință numai în partea prin care a fost scoasă din cauză recurenta III, admitând acțiunea și față de aceasta pentru cazul că intimatul nu ar putea încasa despăgubirea stabilită dela recurenți I și II.

Că așa fiind și din moment ce recurențele II și III nici nu afirmă că cea dintâi nu ar fi editat ziarul Uj Kelet, în care a apărut articolul incriminat și că a doua nu ar fi proprietara tipografiei la care s'a imprimat acel ziar, este evident că, față de cele de mai sus, Curtea de Apel nu a violat nici o dispozițiune legală în vigoare, ci din contra a făcut o bună aplicațiune a dispozițiunilor art. 40 din legea presei ard. când a admis acțiunea intimatului și față de recurențele II și III pentru cazul că nu și-ar putea încasa pretențiunea dela recurentul I și în consecință, nefiind întemeiat nici acest ultim motiv de casare, recursul urmează a se respinge cu cheltueli de judecată fixate prin apreciere la suma de 30.000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Dec. No. 1107—933. Preș. V. Sandor

Porțiune legitimă. Calcularea ei după valoarea în numerar a lăsamântului la epoca transmisiunii. Cazul când moneda dela cea dată nu mai are curs legal. Aplicațiune.

Potrivit normelor de drept, porțiunea legitimă se calculează după valoarea exprimată în numerar a lăsamântului la epoca transmisiunii

Intrucât în speță moneda în care a fost evaluată averea succesorală în timpul transmisiunii, nu mai are curs legal în momentul când urmează să se facă plata porțiunii legitime, în acest caz plata urmează a se face în monedă echivalentă în acel timp și care astăzi a înlocuit moneda dispărută, dobândind curs legal pe teritoriul unde mai înainte a avut curs legal moneda dispărută.

Moneda austro-ungară nemai având curs legal, fiind înlocuită în Ardeal și Banat prin leul a cărui valoare la data când s'a făcut transmisiunea de avere care a lezat dreptul de por-

țiune legitimă al reclamantelor, era egală cu coroana, urmează de aci că instanța de apel socotind coroana, egală cu leul a făcut o justă aplicare a normelor de drept în vigoare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Dec. No. 1483-933 Preș. T. Magheru Cons.

Când paguba este certă, fixarea Quantumului trebuie făcută de instanță, chiar dacă probele n'au dat rezultat multumitor.

Art. 271. pro. civ.

Considerând că într'adevăr, potrivit art. 271 proc. civ. ard. dacă dovezile propuse de părți nu au dat rezultatul multumitor, sau pe cât se poate prevedea, nu promet vre-un rezultat, instanța, ținând seama de toate împrejurările, va stabili după aprecierea sa quantumul pagubei, pendent de stabilirea judecătorească a beneficiului, de care a fost lipsit, sau a altei pretențiuni al cărei temei sau nu este discutabil, sau este dovedit.

Considerând că din **dispozițiunile acestui text de lege rezultă că în cazurile când este cert că paguba s'a produs, nefiind discutabilă existența pagubei, ci numai quantumul ei, chiar dacă dovezile propuse de părți nu au dat rezultatul multumitor, instanța nu poate respinge acțiunea în daune, ci în tot cazul va fixa quantumul lor după aprecierea sa, ținând seamă de toate împrejurările cauzei.**

Considerând că în speță este necontestat că recurentul a fost bătut de intimați, după care a zăcut în pat, ceiace fără îndoială implică incapacitatea de lucru și deci daune.

Că așa fiind și din moment ce din cele de mai sus rezultă că în speță nu era discutabilă înaintea instanței de fond existența daunelor suferite de recurent, ci numai quantumul lor, care se putea fixa de instanță după aprecierea sa, Curtea de Apel nu poate respinge apelul recurentului, confirmând sentința primei instanțe, prin care i s'a respins acțiunea în daune decât numai prin violarea dispozițiilor legale de mai sus și exces de putere.

Că prin urmare motivul de casare invocat în această privință fiind întemeiat, recursul urmează a se admite și a se casa decizia atacată și a se trimite dosarul la aceiași Curte de Apel spre o nouă judecare a apelului recurentului, cu cheltueli de judecată fixate prin apreciere la suma de 3.000 lei.

Jurisprudențe procedurale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Dec. No. 719 933 Preș. Eugen Bănescu Cons.

Deși art. 163 al. 7 din Leg. Judecătorească, prevede că, termenul pentru judecarea divergențelor este de maximum 10 zile, totuși întrucât nu se pre-

vede sancțiunea nulității, urmează, că în cazul când dintr'un motiv sau altul divergența nu s'a putut judeca în termenul prescris, hotărârea dată peste acel termen e valabilă. — Termenul de judecata divergenței poate fi fixat și potrivit cererii părților.

Judecarea divergenței se poate face și de alți judecători. Nu este caz de nulitate dacă judecătorii care au căzut în divergență nu iau parte la judecată.

Interpretarea pe care instanțele de fond o dau convențiilor, constituie un atribut suveran al judecătorului, pe care C. de Casație nu o poate controla, decât în cazul denaturării cuprinsului convenției

Din momentul ce instanța de fond constată că avocatul într'o pertractare, a avut calitatea de mandatar, al unei părți, nu poate cere onorar de la cealaltă parte.

Asupra recursului făcut de Dr. Dionisie Pop contra deciziei No. C. I. 719-32-1931 din 5 Octomvrie 1932 a Curții de Apel din Cluj Secția I-a dată în cauză cu Casa Centrală a Asigurarilor Sociale.

Având în vedere deciziunea suspendată recursului din care se constată că reclamantul Dr. Dionisie Pop a intentat acțiune înaintea Tribunalului Cluj, contra pârâtei Casa Centrală a Asigurarilor Sociale spre a fi obligată a-i plăti suma de 73.350 lei, cheltueli avocațiale, ce-i datora pentru redactarea contractului de vânzare cumpărare a unui imobil, pentru redactarea cererei de intabulare și alte lucrări în legătură cu acestea;

Că Tribunalul admitând în parte acțiunea și obligând pe pârâta Casa Centrală a Asigurarilor Sociale să plătească reclamantului suma de 58.600 lei, pârâta a făcut apel la Curtea de Apel din Cluj, care prin deciziunea supusă recursului admitând apelul a respins acțiunea;

Că spre a da această soluțiune, Curtea constată că reclamantul în calitate de mandatar al fraților Vicol, a făcut Casei Centrale a Asigurarilor Sociale propunere pentru vânzarea unui imobil, iar aceasta pentru tratative și perfectarea contractului a delegat pe avocatul V. Stoicănescu și apoi și pe avocatul Iancovescu; că în urma tratativelor ce au avut loc între reclamant și delegatul Stoicănescu, s'a redactat un proiect de contract și la 7 Februarie 1928 a fost semnat de vânzătorii personal.

Că, în examinarea calității, pe care a avut-o reclamantul în această afacere, Curtea stabilește că a fost aceia de mandatar, nu de mijlocitor căci însăși oferta a făcut-o în această calitate, că la tratativele ce au avut loc, numitul a luat parte efectivă în aceiași calitate și că vânzătorii nici n'au luat parte la acele tratative astfel că, zice Curtea, întrucât părțile contractante au perfectat contractul prin mandatar, nici unul nu poate pretinde dela celălalt prețul prestațiunii; că în ce privește mijlocul invocat de reclamant referitor la clauza dela punctul IX, din contract, după care cheltuelile făcute cure-

dactarea și întabularea vor fi suportate exclusiv de cumpărător, a fost respins de Curte cu motivarea că chiar dacă reclamantul ar fi efectuat acele lucrări el nu poate invoca în sprijinul acțiunii sale un contract în care n'a figurat ca parte ci ca mandatar și în care n'a fost nici desemnat ca primitor al acelor cheltuieli; că în ce privește susținerea reclamantului că mandatarii Casei Centrale i-ar fi dat însărcinarea fie expresă fie tacită de a redacta actul de vânzare și de a efectua celelalte lucrări, Curtea o înlătură cu motivarea că nu s'a dovedit că mandatarii pârâtei ar fi avut acest drept, iar toate împrejurările de fapt invocate de reclamant în dovedire sunt explicate de Curte ca pornind din satisfacerea intereselor vânzătorilor, a căror reprezentant era, iar nu ca o consecință a însărcinării speciale, pe care ar fi primit-o dela mandatarii pârâtei; că pe același motiv că reclamantul n'a procedat în cauză decât ca mandatar și nu ca terțiu, Curtea respinge și pretențiunea acestuia bazată pe art. 1037 c. c. a. referitor la gestiunea de afaceri, lucrând în folosul pârâtei, cum și aceia bazată pe dispozițiunile art. 1004, 1151 și 1152 c. c. a. ca inaplicabil în speță iar prin faptul că nu rezultă de nicăeri că pârâta ar fi angajat pe reclamant ca avocat și ca acesta i-ar fi prestat servicii în această calitate, Curtea găsește că și dispozițiunile art. 41 din legea avocaților și 48 din legea accelerării nu sunt aplicabile.

Având în vedere că această soluțiune este criticată prin recursul de față, în care recurentul prin motivul I de casare susține că contrar dispozițiilor art. 163 al. 1 și art. 20 al. 7 din legea de organizare judecătorească, complectul Curții de Apel care a pronunțat decizia atacată cu recurs, n'a fost regulat compus deoarece nu complectul de trei membri în care la 17 Septembrie 1931 s'a produs divergența s'a întregit cu numărul de cinci membri, ci un complect absolut nou compus în întregime din alți membri și deziunea s'a dat nu în termenul de 10 zile prevăzut de lege ci dela 17 Septembrie 1931 abia la 5 Octombrie 1932.

Considerând că art. 163 al. 7 din legea de organizarea judecătorească prevede că divergențele dacă nu se pot rezolva chiar în ședința în care s'au produs, se judecă în termen maximum de 10 zile, însă părțile pot conveni de comun acord pentru un termen mai lung.

Considerând că deși textul legii prevede că termenul pentru judecarea divergențelor, este de maximum 10 zile, totuși întrucât nu se prevede și sancțiunea nulității hotărârii dată peste acest termen, urmează că în cazul când dintr'un motiv sau altul divergența nu s'a putut judeca în termenul prescris, hotărârea dată peste acest termen este perfect valabilă și aceasta rezultă și din faptul că însuși textul prevede că părțile pot conveni pentru un termen mai lung de unde urmează că nu este vorba de

un termen fatal, care să atragă nulitatea hotărârii dată peste acest termen că legea nu cere ca judecata în divergență să se facă cu judecătorii cari au provocat divergența, acest lucru fiind de multe ori imposibil în fapt;

Că deci această parte a motivului de casare este nefondată.

Asupra motivelor II, III și IV prin care recurentul susține că Curtea de Apel a dat o greșită interpretare convențiunii a săvârșit exces de putere și a aplicat greșit parag. 1002 c. c. a. în loc de parag. 1151 c. c. a. a săvârșit eroare grosieră de fapt când a stabilit că dânsul a fost mandatarul fraților Vicol cu însărcinarea de a redacta contractul de vânzare și cererea de întabulare și nu angajatul lor pentru mijlicirea vânzării; că nu s'au aplicat în speță art. 861, 863, 1004, 1014, 1037, 1151, 1152, 1163 și 1019 c. c. a. art. 41 din legea avocaților, art. 46 alin. II din legea accelerării și tabloul cheltuelilor minimale; că s'au călcat formele de procedură, s'a săvârșit exces de putere și eroare grosieră de fapt, atunci când s'a stabilit că recurentul n'a făcut servicii de avocat, ci de mandatar al fraților Vicol și nu a pârâtei, dela care n'a primit nici însărcinare tacită, nici expresă pentru redactarea contractului și cererii de întabulare; că s'a săvârșit o omisiune esențială prin aceea că Curtea nu s'a pronunțat asupra unui mijloc esențial în cauză, că și în lipsa unei însărcinări exprese sau tacite din partea pârâtei totuși pentru simpla asistare în biroul recurentului solicitată de reprezentanții pârâtei și prestată concomitent în fața acestora și a vânzătorilor frații Vicol în ziua de 7 Februarie 1928, la redactarea sau chiar numai la semnarea contractului, în virtutea tarifului minimal al avocaților, tabloul I litera A și art. 48 al. II din legea de accelerare atunci în vigoare i se cuvine același onorariu ca pentru redactarea însăși a actului, iar pe de altă parte că pârâta chiar și în baza parag. 1042 c. c. a. este obligată a-i restitui toate cheltuelile pentru lucrările de contract și cererea de întabulare, și care de drept o privesc pe ea și din care a folosit;

Considerând că interpretarea, pe care instanțele de fond, o dau convențiilor dintre părți, constituie un atribut suveran al judecătorilor de fond, a cărui exercitare, Curtea de Casație, nu o poate controla decât în cazul unei denaturări a cuprinsului convențiunii, ceiace nu e cazul;

Considerând că, în speță, Curtea stabilește din probe administrate și actele din dosar că în vânzarea efectuată către intimata Casa Centrală a Asigurărilor Sociale a imobilelor Fraților Vicol, recurentul a avut calitatea de mandatar al acestora, iar nu aceia de intermediar sau de avocat și în această calitate el nu poate pretinde dela intimata — cumpărătoare, prețul prestațiunii;

Că această constatare a Curții de Apel nu

este atacată de recurent ca fiind rezultatul unei denaturări și în această situațiune ea scapă de controlul Curții de Casație.

Că prin urmare fiind bine stabilit că recurentul a avut calitatea de mandatar al vânzătorilor frații Vicol și că în această calitate a tratat cu delegații intimatelor, cu care a lucrat și la perfectarea contractului de vânzare, urmează, că bine Curtea de Apel și fără violarea legii a stabilit că dânsul nu poate pretinde prețul prestațiunii sale dela intimată deoarece după cum constată Curtea, acesta nu i-a dat nicio însărcinare fie expresă, fie tacită;

Că în ce privește motivul că Curtea de Apel ar fi săvârșit și omisiune esențială prin aceea că nu s'a pronunțat asupra mijlocului de apărare invocat de recurent, că chiar dacă n'ar fi avut o însărcinare din partea intimatelor, totuși aceasta este obligată pentru serviciile prestate de care s'a folosit, să-i plătească prețul acestor servicii, aceasta este inexact în fapt, deoarece Curtea în considerentele deciziei sale, arată că toate serviciile prestate de recurent, în această afacere, au avut ca scop satisfacerea intereselor vânzătorilor frații Vicol, dela care a avut mandat, interese, care fiind legate de a cumpărătoarei intimatelor, evident că din satisfacerea lor a folosit și aceasta dela care însă nu poate pretinde vre-o plată, din moment ce dânsa nu i-a dat nici o însărcinare.

Că așa fiind, Curtea de Apel n'a săvârșit exces de putere, eroare grosieră de fapt sau violare de lege atunci când bazată pe calitatea pe care a avut-o recurentul în această afacere i-a respins acțiunea și deci toate motivele fiind nefondate, recursul urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 689/931. Președinte: C. Crăciunescu, cons.

La regularea conflictelor de competență a instanțelor de judecată, ca la stabilirea competenței materiale, este decisiv caracterul și natura juridică a acțiunii, și așa fiind, întrucât din cuprinsul acțiunii rezultă că reclamantul nu și-a valorificat acțiunea pe baza contractului, ci pretinde daune din cauza unui fapt ilicit, nu era decisivă clauza competenței exclusive a Judecătorei Cluj, conform contractului, ci procesul era de competență instanțelor ordinare.

Considerând că este principiu de drept, rezultat din normele procedurii civile și a legii LXI, relativ la regularea conflictelor de competență a instanțelor de judecată, că **la stabilirea competenței materiale a instanțelor de judecată, este decisiv caracterul și natura juridică a acțiunii introdusă.**

Că aceasta fiind norma de drept, urmează a se vedea care a fost baza juridică pe care și-a întemeiat reclamantul acțiunea.

Considerând că în speță, Curtea de Apel

constată în fapt și motivează că din cuprinsul acțiunii rezultă că reclamantul nu și-a valorificat acțiunea pe baza contractului de exploatare de pădure intervenit cu părâta și depus la dosar, ci pe un fapt abuziv și ilicit al părâtei, fapt care i-a produs și pe care prin acțiunea introdusă a voit să și le valorifice.

Considerând că în asemenea situațiune, cu drept cuvânt și fără a viola vreun text de lege sau comite vreun exces de putere Curtea de Apel a stabilit că nu poate aplica clauza din contractul încheiat cu părâta prin care s'a stipulat competența exclusivă a judecătorei urbane Cluj — afacerea trebuind a fi judecată numai de instanțele arătate în procedura civilă, în speță.

Tribunalul, Curtea de Apel, — deoarece reclamantul și-a întemeiat dreptul de despăgubire nu pe călcarea condițiilor din contractul de exploatare de pădure încheiat, ci pe un fapt ilicit al părâtei, cu totul străin și independent de drepturile stipulate în contractul de exploatare enunțat și încheiat între părțile litigante.

Având în vedere că această soluție este cea adevărată, chiar și în cazul — cum este în speță — când pentru rezolvarea litigiului în fond este nevoie să se recurgă la discutarea și interpretarea contractului, tocmai în scopul de a se dovedi că pretenția reclamantilor de despăgubiri este relativă la o pădure tăiată de către părât, — deși acea petițiune nu face parte din pădurea vândută prin contractul dintre părți.

Că dar motivul I de casare este neîntemeiat.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 944/932. Președinte S. Tiplea, consilier

Ascultarea părților sub jurământ. Conf. art. 368 pr. civ. nu constituie o obligațiune pentru instanță, chiar dacă este cerută de părți. Nu este esențială omisiunea instanței când uzând de un drept al ei și apreciind lipsa necesității de a se asculta părțile sub jurământ nu admite această probă.

CURTEA DELIBERAND,

Având în vedere, că prin motivul II de casare recurenții pretind că Curtea de Apel ar fi comis o omisiune esențială prin aceea, că a respins proba propusă de ei, spre complectarea dovezilor cu ascultarea părților sub jurământ, fără a se pronunța asupra ei.

Considerând, că potrivit art. 368 pr. civ. ard. **ascultarea părților sub jurământ, chiar dacă este cerută de vre-una din părți, nu constituie pentru instanță o obligațiune, ci numai un drept de care aceasta poate face uz numai dacă găsește că o asemenea probă este necesară.**

Că așa fiind și întrucât în speță administrarea probei cu ascultarea părților sub jurământ

a fost omisă este evident, că Curtea de Apel făcând uz de dreptul ei acordat de lege și apreciind utilitatea ei, nu a găsit necesar administrarea acestei probe pentru soluționarea procesului, așa că în asemenea condițiuni nu se poate susține că omisiunea ce i se pune în sarcină în aceasta privință ar fi esențială și în consecință nici acest motiv de casare nu este întemeiat.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 2700/1933. Președinte Const. Gh. Rătescu Preș

Recurs. Datoria recurentului de a preciza cauza de nulitate în virtutea căreia face recursul.

Comunicarea deciziei instanței de apel, potrivit art. 425 P. P. trebuie făcută numai în persoana acuzatului. Numire de apărător public nu este necesară și deci recursul declarat de acesta este inadmisibil.

DELIBERAND,

Asupra recursurilor declarate de acuzatul Roștaș Gheorghe și de apărătorul din oficiu contra deciziei Curții de Apel Cluj Nr. P. I. 955—1933, prin care numitul acuzat a fost condamnat la un an și șase luni recluziune pentru faptul prev. de art. 344 c. p. calificat de art. 343 c. p. și pedepsit de art. 348 c. p. cu aplicatiunea art. 92 din acelaș cod.

Având în vedere recursul declarat de acuzatul Roștaș Gheorghe.

Considerând că, **în conformitate cu dispozițiunile art. 390 proc. penală aplicabil în materie potrivit art. 31 al. II. Nov. proc. penale, partea care atacă cu recurs o hotărâre este obligată să arate precis cauza de nulitate în virtutea căreia face recurs.**

Având în vedere că recursul lui este nedeterminat și în conformitate cu dispozițiunile art. 434 al. III. proc. penală urmează a fi respins ca atare.

Văzând recursul declarat de apărătorul pus din oficiu.

Având în vedere că la desbaterea principală din 17 August 1933 înaintea Curții de Apel Cluj a fost prezent apărătorul public Dr. Keresztes care, după pronunțarea deciziei atacate a luat act.

Văzând că ulterior, la 22 Septembrie 1933 cu ocazia comunicării publice conform art. 425 pro. pen. a deciziei condamnatoare față de acuzat s'a prezentat avocatul Dr. Târnoavean Valeriu care declară recurs în calitate de apărător din oficiu.

Considerând că **deciziunea condamnatoare urma să fie citită numai acuzatului și prezența unui apărător din oficiu în instanță, pentru sa-**

tisfacerea cerințelor prevăzute de art. 425 combinat cu art. 329 proc. pen. nu este cerută de nici un text de lege.

Că astfel fiind avocatul Dr. Târnoavean Valeriu nu avea calitatea de a sta în instanță și nici de a face recurs, cu atât mai mult nu cu cât apărarea acuzatului la desbaterea principală dinaintea Curții de Apel fiind prevăzută de apărătorul public, numai acesta era îndrituit de a uza de această cale în calitate de apărător, după pronunțarea deciziei, care însă a declarat că ia act fără a declara recurs.

Că astfel fiind recursul declarat de sus numitul apărător din oficiu cată a fi privit ca inadmisibil și respins ca atare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 434/933 Președinte: Al. Dem. Oprescu, consilier.

Denunțare calomnioasă. Denunțarea unor fapte adevărate. Lipsa de imprudență. Proba veracității. Inadmisibilitatea ei când o hotărâre judecătorească sau disciplinară achită din lipsă de dovezi. Nu este suficientă o clasare, neavând caracterul hotărârii cerută de lege în această materie. Potrivit art. 21 din legea pentru apărarea onoarei, art. 13 și 15 această lege nu se aplică și la denunțarea calomnioasă.

Considerând ca potrivit dispozițiunilor art. 20 din legea pentru apărarea onoarei, constitue delictul de denunțare faptul aceluia care fără temeiuri de fapt acuză pe cineva în fața unei autorități de săvârșirea unei infracțiuni sau unui delict disciplinar dacă i se poate imputa imprudența sau dacă acuzațiunea nu se dovedește a fi adevărată.

Având în vedere că după cum s'a arătat și mai sus, Curtea de fond a stabilit că reclamațiunea fostei soții a profesorului V. Atanăsescu pentru stabilirea identității unei persoane, nu avea caracterul vreunei infracțiuni că întrebările puse numitului profesor cât și menajerei sale nu aveau nici o legătură cu reclamațiunea, adică cu cererea în a se stabili identitatea Sofiei Petrescu Droc și că deci cele denunțate s'au dovedit a fi adevărate.

Considerând pe deoparte că aceste stabiliri în fapt ale Curții de fond, potrivit art. 33 N. pr. p. scapă de sub cenzura acestei Inalte Curți ele constituind un atribut suveran al instanțelor de fond, iar pe de altă parte din aceste constatări lipsesc elementele constitutive ale art. 20 din legea A. O. întrucât nu rezultă imprudența acuzatului; că făcând denunțul a avut temeiuri de fapt necesare și că cele denunțate s'au dovedit a fi adevărate în cea mai mare parte.

Având în vedere că prin acest motiv se susține că instanța apelativă a violat art. 15 din legea A. O. când a admis unele probe, adică a dispus procurarea dosarului în această cauză dela Cab. III instrucție, spre a se verifica dacă s'a procedat legal de către reclamantul recu-

rent, cu toate că în cauza era dată o hotărâre de către Ministerul de Justiție.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 15 pct. 2 din sus menționată lege, probațiunea veracității nu este admisă atunci când expresiunea se referă la vre-o infracțiune sau delict disciplinar, asupra cărora vre-o autoritate judecătorească a pronunțat o sentință de achitare, pe motivul că infracțiunea nu este dovedită.

Având în vedere că din acest text rezultă, în mod evident că trebuie să existe neapărat o hotărâre a unei autorități judecătorești sau disciplinare. Considerând că o simplă clasare a Ministerului, nu poate echivala cu o hotărâre judecătorească a unei instanțe penale sau disciplinare, cu atât mai mult cu cât în speță ea nici nu este motivată; ci este o simplă rezoluțiune ministerială.

Că de altfel art. 13 și 15 din L. A. O. nu se aplică și în cazurile de denunțare calomnioasă, întrucât potrivit alin. ultim al art. 21 din această lege, rezultă că în această materie nu se aplică decât dispozițiunile al. 2 și 3 ale art. 6 din susmenționata lege, dispozițiuni prin care se prevede dreptul rudelor de a deschide acțiune penală în locul lezăturii decedat.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 362/1933. Președinte: Al. Dem. Oprescu cons.

Calomnie prin presă. Amnestie. Daune. Instanța penală în drept a se pronunța asupra lor. Timbru. Nici un text nu prevede timbrarea acțiunilor în daune susținute în fața instanței penale, iar aceasta nu-și pierde caracterul său nici dacă fapta s'a amnestiat și continuă a judeca cererea de daune. Faptul generator de daune este consumat în momentul apariției lui în presă. Desmintirea lui ulterioară nu putea fi de natură să-i ridice caracterul delictuos.

Având în vedere că, potrivit art. 4 din legea de amnestie ce s'a aplicat în cauză, **instanța penală este obligată ca în urma amnestierii faptului penal, să statueze mai departe asupra pretențiilor civile;**

Că, întru cât, instanța nu-și pierde caracterul său de instanță penală și **prin nici un text nu se prevede că acțiunile în privința despăgubirilor civile, în aceste cazuri trebuiesc timbrate;** urmează că, formularea pretențiilor de despăgubiri, nu este supusă unei taxe de timbru.

Că, astfel fiind, Curtea de fond, neobligând pe reclamantii să-și timbreze acțiunea cu privire la despăgubiri, n'a săvârșit nulitatea de formă din art. 384 p. 5 și 9.

Considerând că, în ce privește nulitatea din art. 385 p. l. lit. a. și c. susținerea recurenților din motivele scrise este nefondată, pe o parte,

pentru că, faptul reținut de Curtea de fond și expus în deciziunea atăcată cu recurs, constituie elementele delictului de calomnie prin presă prevăzut de art. 39 din legea presei, fapt declarat amnestiat de prima instanță, însă generator de daune părților lezate; iar pe de altă parte, acest fapt consumându-se din momentul apariției lui în presă, desmintirea lui ulterioară nu putea fi de natură să ridice acestui fapt, caracterul delictuos.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 1260/933. Președinte: Al. Dem. Oprescu cons.

Calomnie prin presă. Competența instanțelor. Art. 15 și 16 leg. XXXIV:1897.

Prin motivele de casare, recurentul susține în esență, pe deoparte, că instanțele de fond au violat art. 15 și 16 ale legii de punere în aplicare a codului de procedură penală (legea XXXIV din 1897), prin aceea că s'a dispus ca acțiunea în calomnie să fie judecată de tribunalul Arad, deoarece în speță fiind vorba de o calomnie ce vizează activitatea sa publică, competența s'ar cuveni tribunalului din reședința Curții de Apel Timișoara, iar pe de altă parte că s'ar fi comis o eroare grosieră de fapt, deoarece calomnia ce se reclamă nu se referă la calitatea sa de „simplu particular“ ci ca director al Băncii Poporale.

Din cercetarea actelor dela dosar, rezultă, ceea ce stabilesc și instanțele de fond, cum că în gazeta „Arader Zeitung“ a apărut articolul învinovat și care se referă la persoana reclamanțului în calitatea sa de director al „Băncii Poporale“ S. A. din Jimbolia și prin urmare nu s'a comis în speță nici o eroare grosieră de fapt.

După art 40 legea presei combinat cu art. 562 pr. pen. ard. competența de a judeca o acțiune în calomnie, când este vorba de un particular și care se referă la activitatea acestuia în atare calitate, este a tribunalului locului în circumscripția căruia apare publicațiunea.

Astfel fiind și întrucât pe deoparte în speță nu este vorba de o calomnie ce s'ar referi la vătămarea unei corporațiuni instituite prin lege, o comisiune sau vre-un membru al ei și la activitatea lor publică, — în care caz nu mai ar urma să se aplice dispozițiunile art. 15 și 16 din legea XXXIV, deoarece Banca Poporală din Jimbolia, este o simplă societate cu caracter pur comercial, de interes particular și în calitate de director al acestei bănci este atacat recurentul, iar pe de altă parte ziarul în care se află articolul învinovat apare în orașul Arad, tribunalul acestui loc este competente și prin urmare ambele motive de casare fiind nefondate, recursul are a se respinge ca atare.

Jurisprudențe la diverse legi

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia civ. Nr. 76/933, Președinte : Al. Dem. Oprescu cons.

Creanțele Comunelor pentru taxe comunale sunt privilegiate și deci nu pot fi seriate ca atare cu ocazia execuției. Diferența între taxele comunale și impozitele directe ce grevează imobilul urmărit. Caracterul taxelor comunale adică taxelor de apă, canal, taxă de fațadă etc.

Art. 189 din legea execuțională este abrogat de art. 24 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1929 în ce privește privilegiul taxelor comunale. Privilegiile sunt de strictă interpretare și nu pot fi întinse pe cale de analogie.

Abrogarea legilor se face nu numai prin declarația expresă a legiuitorului ci și prin faptul că legiferează posterior, contrariu dispozițiilor din legea anterioară.

Asupra recursului introdus de „Albina” Institut de credit și de economii Sibiu în contra încheierii cu No. 172—1932 a Tribunalului Sibiu S. II-a.

Având în vedere, că din încheierea supusă recursului și actele dela dosar rezultă că în urmărirea imobiliară a creditoarei urmăritoare „Albina” institut de credit și de economii Sibiu contra debitorilor Carol Bock și alții stabilindu-se ordinea de achitare a creditorilor prin încheierea cu No. 6663—931 c. f. a judecătoriei mixte Sibiu, s'a omis serierea sumei de 39.655 pretinsă de Primăria Orașului Sibiu ca nefiind intabulată și nereprezentând impozite directe ce grevează imobilul urmărit.

Că în contra acestei încheieri făcând apel numita Primărie, Tribunalul Sibiu secțiunea II-a, prin încheierea cu No. Ga. II. 172—27—932 l'a admis în parte, stabilind în principiu că creanța Orașului Sibiu pentru taxele comunale de fațadă și canal cu o scadență mai recentă de trei ani, intră în prevederile art. 24 din legea pentru urmărirea veniturilor publice, îndrumând prima instanță să facă îndreptări în acest sens.

Având în vedere, că prin motivarea recursului, recurenta susține că Tribunalul a violat dispozițiunile art. 24 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice și a comis exces de putere când a hotărât că impozitele de canal și fațadă cu acelaș tratament ca și impozitele directe puse asupra veniturilor imobilelor urmărite, deoarece art. 189 litera b, din legea execuțională în care se prevede că toate impozitele directe asupra imobilului urmărit au privilegiu, este abrogat de textul art. 24 din legea de urmărire modificat la 25 Decembrie 1929 și care text dispune în mod categoric că numai impozitele directe ce se referă la veniturile de imobilele urmărite, au privilegiu.

Considerând că, prin art. 24 din legea de perceperea și urmărirea veniturilor publice modificat la 25 Decembrie 1929 se prevede că Statul, Județul și Comuna au privilegiul asupra averii imobiliare a debitorilor lor pentru impozitele directe puse asupra veniturilor imobilului urmărit și care nu sunt mai vechi de trei ani.

Considerând că acest text rezultă în mod neîndoiește că legiuitorul a înțeles să privilegieze în favoarea Statului, Județului și Comunei numai impozitele directe ce provin din veniturile imobilelor urmărite nu și alte impozite ce mai pot greva aceste imobile, impozite ce și-au pierdut caracterul de privilegiu ce-l aveau prin art. 189 din legea execuțională întrucât acest din urmă text a fost abrogat de noua lege de urmărirea veniturilor publice din 1929, lege ce fiind posterioară își are aplicațiunea pe întinsul cuprins a Țării.

Că în speță taxele de canal și fațada nu pot fi considerate ca impozite ce rezultă din veniturile urmărite întrucât aceste taxe reprezintă contribuțiunile datorate de proprietarii comunei pentru lucrările executate de ea și anume pentru canalizarea, aducerea apei și pentru pavarea străzii — taxa de fațadă.

Că dar și întrucât privilegiile fiind de strictă interpretare nu pot fi întinse și pe cale de analogie ele trebuind a se interpreta în mod strict adică unde legea prevede textual, așa că prin art. 24 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice nefiind trecute și aceste impozite, în consecință Tribunalul a făcut o greșită aplicațiune a acestui text când le-a considerat privilegiate.

Că astfel fiind motivul găsimdu-se întemeiat recursul câtă a se admite casându-se încheierea fără trimitere, respingându-se în consecință apelul Primăriei Sibiu.

NOTA. Decizia Inaltei Curți este de o deosebită importanță. În primul rând semnaleză abrogarea art. 189 din legea execuțională prin art. 24 din legea din 25 Decembrie 1929 pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice. În adevăr art. 189 din legea execuțională stabilește privilegiul nu numai al impozitelor comunale, dar și al taxelor comunale, asupra pretului esit la licitație prin vânzarea silită a imobilelor, față de creditorii cu dreptul de ipotecă asupra imobilului vândut, indiferent de au fost sau nu intabulate, destul ca să nu aibă o vechime mai mare de trei ani.

Legea de urmărire din 1 Aug. 1921 (M. Of. 95) nu incomodă de loc aplicarea textului procedural de mai sus, ba era și mai larg în aplicație căci nu prevedea limita de trei ani. Iată textul art. 24 din suszisa lege: „Statul, județul și comuna au privilegiul înainte de ori ce datorie particulară pentru veniturile de ori ce natură și amenzi asupra întregii averi a debitorului, mobilă și imobilă...”

Legea pentru modificarea art. 24 din legea de urmărire de mai sus (M. Of. 288) din 25 Decembrie 1929, restrânge drepturile acordate prin textele de lege de mai sus, și la acest text de lege se referă Inalta Curte de Casație prin decizia ce adnotăm.

Iată acest text: „Statul, județul și comuna au privilegiul asupra averii imobiliare a debitorilor lor, pentru impozite directe puse asupra venitului urmărit și care nu sunt mai vechi de trei ani”.

Inalta Curte de Casație consequentă cu jurisprudența sa care face deosebire între impozite și taxe socotindu-le pe aceste din urmă ca o prestație pentru un contra servicii făcut de comune, a decis că privilegiul despre care este vorba în art. 24 de mai sus nu se referă decât la impozite nu și la taxe

Cu această ocazie și pentru că între timp s'a modificat legea de urmărire aprcape în întregime prin legea din 13 Aprilie 1933 (M. Of. Nr. 87) se cade să vedem care va fi situația în viitor.

Iată textul referitor, astăzi art. 61: „Creanțele Statului, Regiilor publice autonome și comerciale și caselor autonome, județelor și comunelor rezultate din impozite, majorări, taxe, amenzi și cheltueli de urmărire au privilegiul asupra întregii averi mobile și imobile a debitorului, după prevederile de mai jos”.

„In privința imobilelor, privilegiul se limitează numai la impozitele cu accesorii, datorate pe ultimii 5 ani, socotiți de la 1 Ianuarie, care urmează după data impunerii și sub condiția expresă ca impozitele să poarte asupra imobilului urmărit, fără a fi nevoie ca pentru aceasta să se îndeplinească formalitatea înscrisului”.

„Pentru toate celelalte impozite, taxe și amenzi cu accesorii, privilegiul are rangul înscrisului, iar în cazul când nu s'a luat înscris, privilegiul trece înaintea ori cărui creditor chirografar”.

„In privința mobilelor, privilegiul trece în toate cazurile înaintea ori cărui creditor chirografar”.

După cum se vede, textul actual este cu mult mai detaliat.

Totuși în ce privește taxele comunale, rezultă în mod clar că ele nu au privilegiu. Că acest privilegiu îl au numai impozitele care nu sunt mai vechi de 5 ani. Impozitele mai vechi, taxele și amenzile, cu accesorii, nu au decât dreptul, ce rezultă pentru ori ce creditor care și-a luat înscris ipotecar, dacă pentru ele s'au luat înscris.

I. M.

Inalta Curte de Casație și Justiție, S. U.

Decizia No. 26 din 1 Iunie 1933 Președinte: D. Volanschi

Constituționalitatea art. 4 din legea brevetelor de invenție.

Asupra chestiunii constituționalității art. 4 punctul c., din legea asupra brevetelor de invenție.

Având în vedere actele și lucrările de la

dosar din care rezultă că Ministerul de Industrie și Comerț a respins cererea pe care i-a adresat-o Rudolf König, de a i se breveta o invenție a sa: „chibrit care se aprinde de mai multe ori”, motivând respingerea pe considerația că invențiunea cade în prevederile art. 4 punctul c., din legea brevetelor de invenție, obiectul ei fiind rezervat Statului; că Rudolf König a intentat acțiune în contencios în contra Ministerului de Industrie și Comerț, dorind anularea dispozițiunii prin care i s'a respins cererea de brevetare; că după ce s'a făcut cerere de intervenție de către Casa Autonomă a Monopolurilor, care a cerut respingerea acțiunii Curtea de Apel București secția III-a, prin jurnalul din 19 Noembrie 1932 No. 6609 a suspendat judecarea acțiunii, în baza consimțământului părților și a dispus trimiterea dosarului la Inalta Curte pentru a se pronunța asupra chestiunii constituționalității art. 4 punctul c. legea citată, chestiune ce fusese ridicată înaintea sa de către reclamantul Rudolf König.

Având în vedere că Rudolf König a contestat constituționalitatea art. 4 punctul c. din legea asupra brevetelor de invenție, susținând că prin acest text se înfrânge principiul general al garantării proprietății de orice natură, înscris în art. 17 din Constituție, precum și principiul că orice expropriere în folosul Statului se face numai după o justă și prealabilă îndemnizare fixată de către justiție.

Având în vedere că art. 17 din Constituție prevede că proprietatea de orice natură, precum și creanțele asupra statului sunt garantate;

Considerând că dreptul inventatorului, deși este un drept intelectual având un obiect nesuscetibil de apropierea de care sunt susceptibile lucrurile corporale, este totuși cuprins în sfera noțiunii dreptului de proprietate, față de modul larg în care această noțiune a fost concepută de legiuitorul constituant din 1923.

Că, dar, dreptul inventatorului se bucură, potrivit naturii lui particulare, de garanția pe care art. 17 din Constituție o acordă dreptului de proprietate și deci el nu poate fi suprîmat, sau atins prin o lege ordinară decât numai în condițiunile în care textul Constituției îl permite.

Având în vedere că art. 112 din Constituție prevede că monopoluri nu se pot constitui decât numai prin lege și exclusiv în folosul Statului, Județelor și Comunelor.

Având în vedere că în baza acestui text al Constituției, Statul are dreptul ca prin legi ordinare să înființeze în folosul său monopoluri prin care să-și rezerve exclusiv pentru el dreptul de a fabrica, a importa, a exploata, sau a cultiva anumite lucruri sau produse.

Că, deci ori de câte ori o lege ordinară ar

avea de obiect înființarea unui monopol, sau asigurarea funcționării unor monopoluri de Stat ce sunt înființate prin o altă lege ordinară, nu se va putea contesta constituționalitatea ei, chiar dacă ar atinge drepturile de proprietate ale particularilor, pentru că monopolul este o creațiune de drept prevăzută de un text al Constituției, text care institue o derogare dela principiul inviolabilității dreptului de proprietate înscris în art. 17.

Având în vedere, că legea asupra brevetelor de invențiune prevede prin primul articol al ei, facultatea ce o au autorii invențiilor susceptibile de a fi exploatate de industrie sau comerț, de a obține un brevet de invențiune, care să le asigure drepturi exclusive și temporare de exploatare în România.

Că, prin art. 4 din legea citată se dispune că nu se vor breveta o serie de invențiuni, între care la punctul c, se prevăd invențiile al căror obiect este rezervat Statului.

Considerând că prin expresiunea „invențiuni al căror obiect este rezervat Statului”, cuprinsă în art. 4 punctul c. trebuie a se înțelege invențiuni de obiecte supuse unuia din monopolurile legale ale Statului, monopolurile care, evident, ar fi împiedecate în funcționarea lor, dacă s'ar breveta atari invențiuni.

Că, deci, dacă art. 4 punctul c. din legea citată dă dreptul organelor Statului să refuze brevetarea invențiilor al căror obiect este rezervat Statului, această dispozițiune a legii, nu are alt scop decât să asigure funcționarea monopolurilor legale ale Statului așa că — după cum am arătat mai sus — deși de aci decurge pentru inventator imposibilitatea totală de a-și exprima dreptul de proprietate intelectuală inclus în ori ce invențiune, totuși nu se poate pretinde că dispozițiunea de lege în discuțiune este neconstituțională.

Că argumentul pe care recurentul Rudolf König îl mai invoacă în motivele în baza cărora contestă constituționalitatea art. 4 punctul c., din legea citată și anume că nu s'a prevăzut prin acest text, în conformitate cu art. 17 din Constituție, acordarea unei îndemnizări prealabilă, justă și fixată de justiție, — nici acest argument nu este întemeiat, deoarece conform art. 17 din Constituție, necesitatea unei asemenea îndemnizări ar apare dacă Statul, sau administrațiile publice, ar expropria un bun adică dacă și l'ar apropria și l'ar folosi pentru o anume destinație, ceace art. 4 punctul 2 din legea citată nu prevede și nici nu presupune.

Că, în consecință urmează a se decide că art. 4 punctul c., din legea asupra brevetelor de invențiune este constituțional și a se dispune restituirea dos. Curții de Apel spre a continua judecarea procesului.

Inalta Curte de Casație și Justiție, S. U.

Decizia No. 37/933. Președ. D. Volanschi, prim—preș.

Recurs. Termen. Motive de recurs. Termenul în care se depun. Art. 120 din legea contractelor de muncă, art. 33 și 36 din legea Curții de Casație.

În materie de stabilirea procedurii pentru exercitarea dreptului de recurs în casare — procedura în care intră și regulamentul condițiilor în care are a se face motivarea recursurilor, — **dispozițiunile legii Curții de Casație au un caracter general și valoarea unor reguli de drept comun.**

Deci, dacă prin o lege ulterioară, tratând o materie specială — cum este aceea a litigiilor derivând din contractele de muncă, — se poate, în adevăr, deroga dela regulile fixate prin legea Curții de Casație, aceste dispozițiuni derogatorii vor avea caracter restrictiv și interpretarea lor trebuie făcută prin referire și în complectare cu regulile de drept comun, cari — după cum s'a arătat — în această privință sunt cuprinse în legea Curții de Casație.

Art. 33 din legea Curții de Casație din 1925, prevede că termenul de recurs, atât în materie civilă, cât și în materie comercială, este de o lună dela comunicarea hotărârii ce se atacă, fără distincțiune, dacă hotărârea s'a dat în lipsă, ori contradictoriu.

Legea citată nu a înțeles să oblige părțile ca odată cu introducerea recursului să motiveze recursul prin petiția de introducerea lui, ci le-a dat posibilitatea ca motivele de recurs să le depună și posterior prin o petiție osebă, accentuând sub o formă exclusivă, prin art. 36, că în acest caz, petiția ce va cuprinde motivele de recurs va trebui să fie depuse înăuntrul termenului de recurs, socotit numai dela comunicare.

Așa dar, **atât depunerea motivelor de casare în mod separat, cât și dispoziția că atare depunere trebuie făcută în termenul de recurs, socotit dela comunicare, constituiesc reguli stabilite prin o lege care formează dreptul comun și, deci, ele au a fi observate în orice materie specială, atât timp cât legea specială nu ar prevede expres dispozițiuni contrarii.**

În ceea ce privește exercitarea dreptului de recurs, legea contractelor de muncă din 1929 cuprinde numai art. 120, care nu prevede decât că sentința tribunalului se va putea ataca cu recurs în termen de 5 zile libere dela pronunțare.

Din această dispozițiune raportată la legea Curții de Casație, nu se poate deduce decât că s'a dat o regulamentare nouă termenului în care trebuie introdus recursul și a felului de socotire a lui; ea nefăcând însă nici o mențiune cu privire la depunerea motivelor de recurs,

rezultă că regula de drept comun pe care o prevede art. 36 din legea Curții de Casație din 1925, privitoare la termenul depunerii motivelor de casare a rămas în vigoare și în materie de aplicarea legii contractelor de muncă.

Urmează dar a se decide că **dacă recursurile făcute după această lege trebuiesc să fie introduse în termenul de 5 zile libere socotite dela pronunțarea hotărârei atacate, depunerea motivelor de casare va putea fi făcută și prin petiție separată depusă tot în 5 zile libere, socotite însă, dela comunicare.**

Această interpretare a art. 120 din legea amintită, mai este sprijinită și pe rațiunea că dacă pronunțarea unei hotărâri poate fi suficientă pentru o parte spre a ști dacă are sau nu interesul să introducă recurs, în schimb depunerea și, deci, redactarea motivelor de recurs, presupune neapărat cunoașterea temeiurilor de drept și de fapt, în baza cărora instanța a dat hotărârea sa, cunoaștere care face necesară comunicarea hotărârei.

Astfel fiind și întrucât în speță intimatul nu a făcut dovada că sentința atacată a fost comunicată recurentului și că acesta a depus motivele de casare după termenul de 5 zile dela comunicarea ei, urmează că incidentul este nefondat și că, deci, recursul să fie trimis sec. III-a spre a-l judeca.

RECENZII

Prolegomene. Drept canonic oriental de părintele Felician Bran, Lugoj 1929

În secolul XIX au apărut cele dintâi lucrări originale și românești de Drept Canonic. Până atunci românii se mulțumeau să traducă canoanele și nomocanoanele din grecește ori slavonește. Operile lui Papp-Szilagy și Saguna nu au însă o valoare prea mare. Cu răsăritul veacului acestuia au început să apară și la noi

¹⁾ Vom da un cîtu de cinci recenzii asupra a cinci cărți de drept bisericesc datorite unui distins polemist și erudit în știința dreptului bisericesc, deși nu are nici o catedră de acest gen ca alții despre cari nu se știe nimic.

Dl. M. Teodorian-Carada face un real serviciu științei dreptului bisericesc în mod cu totul dezinteresat și meritul D-sale este cu atât mai mare cu cât dreptul bisericesc este prea puțin ridicat la rangul care îl impune importanța lui covârșitoare pentru viața morală a poporului nostru.

La noi dreptul bisericesc are oarecare importanță în lumea teologică și prea puțină ca să nu zicem deloc, în lumea Juridică. Regretabil, dar așa este.

Juristica Gh. Mărzescu și C. Disescu renumiți pe vremuri pentru cunostințele lor de drept bisericesc, și pentru concluziile lor în procesele, de mare zgomot, cu obiect de drept bisericesc, nu mai vedem apărând la bară.

I. M.

lucrări canonice mai de valoare. După războiu, ele s'au înmulțit și devin tot mai interesante.

Este foarte exactă zicătoarea, care spune că un canonist care nu e jurist nu ajunge la nimic, dar la ceva bun nu ajunge nici juristul care nu cunoaște canoanele. De aceea, nu e desul o catedră de Drept Canonic la Facultatea Juridică din Cluj. Câte o astfel de catedră e necesară la toate facultățile de drept. Cu o condiție însă: să nu se încredințeze aceste catedre la oameni cari încep să studieze Dreptul Canonic, după ce capătă catedrele. Până când se va face și acest lucru, să vedem cum acopăr această lipsă lucrările canonicilor noștri celor mai noi.

La Lugoj în 1929, Părintele Felician Bran, a dat la tipar **Prolegomene**, întâiul volum de **Drept Canonic Oriental**, destinat studenților din academiile teologice unite. Este prin urmare vorba de dreptul Canonic al Bisericii Orientale-Române-Unite.

Autorul s'a ocupat neconținut cu Dreptul Canonic. Trece drept un canonist desăvârșit și se povestește, că pe vremuri ungerii s'ar fi gândit, să-l cheme la catedra de Drept Canonic dela Universitatea din Budapesta, dar că Părintele Bran a preferat să rămâie Vicar-Episcopesc la Carei-Mari, ca să nu se depărteze de Românie.

Se vede bine că-l interesează chestiunile de Drept Canonic și se ține în curent, cu tot ce se scrie în materia aceasta. E perfect documentat. Se poate pretinde că, în notele cu care și-a înflorit lucrarea înșiră mult prea multe nume de autori și lucrări cari ar fi putut fi trecuți cu vederea. De sigur exagerează când, în jumătate din prefață înșiră toate dicționarele și enciclopediile ce spun că Prolegomena, introducere însemnează.

Meritul lucrării este și rămâne, acela că spune verde că „Unirea cu Roma“ este o unire dogmatică, iar nici decum o unire în rit, instituțiunii și disciplină. În consecință, nu se sfiește a mărturisi că Biserica Română-Unită are propriul ei cod, în Prayila și în canoanele Conciliilor Provinciale ce s'au ținut dela Unire și până azi. De Pidalion zice că: „deși aprobat numai de Patriarhia Constantinopolei“, „se folosește în practica bisericească“, „întrucât canoanele ce cuprind își au putere obligatorie dela Puterea Legiuitoare“, care le-a întocmit și le-a aprobat. Comentariile din Pidalion nu se pot folosi însă, decât cu precauțiune: Insuși Patriarhul Neofit VII, în August 1802, declară că „ele cuprind o polemică pătimăse în contra Latinilor“ și sfătuește pe credincioși „să lipească hârtie albă peste pasagiile cele mai vătămate“.

Ca să dovedească cititorului că niciun canon nu are valoare, dacă nu-i aprobat de Papa, se întemeiază pe precedente dinainte de seco-

lul VIII și pe autori bizantini. „Legea Bisericii cere să nu se hotărească nimic în Biserică fără de învoirea Episcopului Romei“, afirmă Socrate. Sozoment, la rândul lui, scrie: „Lege sfântă este ca toate cele ce se decid fără voia Arhiepiscopului Romei, n'au nicio valoare“. Acestea stabilite, autorul adaugă: „In teorie codul de drept al Bisericii Unite este Pravila; în realitate însă, noi nu avem nici unul, ci un amestec arbitrar de drept Latin și Oriental“. „O situație anarhică“ ce „duce la anarhie“. Autorul crede sau mai exact, speră că în Consiliul Provincial IV, când se va aduna, dacă se va aduna, se va pune capăt acestei neorândueli.

Arată în sfârșit, că unii pretind, că lipsurile ce isvorăsc de acilea, pot fi îndreptate alergând la legile latine. Observă însă, că și aceștia sunt de acord la care legi anume să se alerge: la cele dinainte de promulgarea Codex Juris Canonici, ori chiar la acest cod. Nu fără oarecare ironie semnaleză că acest din urmă cod „prevede expres că el nu leagă pe Răsăriteni, decât în cazurile în care face expres mențiune de Oriental“, când e vorba de lucruri ce prin natura lor însăși privesc pe toți Creștinii și că îngăduie Orientalilor de a se înfrupta și ei de îndulgențele acordate Apusenilor. Foarte clar și precis.

O mică eroare, de tipar probabil: Sinodul din Biserica Sf. Sofia n'a avut loc în 679, ci în 879. Acest Sinod n'a fost prezidat de Fotie, ci de Cardinalul Petro asistat de Pavel și de Evghenie, trimișii Papei.

Deși autorul a trăit numai în Bihor și în Banat, scrie o limbă corectă, din care însă nu lipsesc câteva expresiuni ce nu-și au rost. Nu se zice în românește **demândă**, ci poruncește, cere, pretinde. Nici **prezidiu** nu se zice, ci președenție. Constituțiuni papale, nu **papali**, căci se spune o constituțiune, două constituțiuni. Nu se zice **antiquat**, ci învechit, nici student de **ingeniu mediocru**, ci student cu inteligența mediocră. Confesori se spune câte odată, nici-odată însă **confesari**. Corect înțelege oricine, este cuvântul duhovnici. Conciniatori, ce o fi? predicatori, oratori, convocatori? Nu știm nici noi. Dar mite cititori și mai agramăți ca noi.

În apendice autorul discută câteva chestiuni speciale. Interesant și de actualitate, chestiunea portului preoțesc. Bine dovedește că portul preoțesc, în Orient cel puțin, are o însemnătate canonică. Pierde însă din vedere că prin port, în Orient, nu se înțelege numai rasa sau giubeaua, dar și tot ce trebuie să poarte pe cap clerul și cum să-și poarte barba. În toate acestea constă portul preoțesc, care are rostul lui și face parte din cele ce numai decât trebuie să deosebească clerul răsăritean de cel apusean.

Vorbind despre posturi, este bine inspirat reproducând aceste cuvinte ale Mitropolitului

Vasile Suci: „Posturile sunt nepotrivite cu împrejurările vieții de azi, împrejurărilor pe care Biserica, trebuie să le înțeleagă mai bine ca oricine“. Și prin urmare, „este nevoie de reforme potrivite vremurilor, dacă Biserica vrea să rămâie și pe viitor, o instituție vie, cu adânci legături în popor“. Aci ar fi fost locul a se reproduce, măcar într'o notă, decizia din 1907 a Sf. Sinod din București, care a dat o soluție disciplinei postului, încă de acum un sfert de secol.

Din toate chestiunile tratate în Apendice, cea într'adevăr foarte interesantă, este cea de sub lit. A. V. Acolo poate vedea oricine, cum neconținut Roma a oprit trecerea Răsăritenilor Neuniți la ritul Latin, cum a pedepsit pe cei ce fac acest lucru și că a hotărât că orice trecere a unui Răsăritean la ritul latin e nulă, dacă n'a cerut și obținut mai înainte învoirea Romei. Deci, dar, dacă astfel de abuzuri se mai fac, numai Roma nu e de vină.

Lucrarea P. Bran se prezintă din toate punctele de vedere corect. Are tablă de materii, index al autorilor consultați, de reviste și ziarele consultate, altul nominal și un al patrulea pe materii. E și frumos tipărită. Dacă în al doilea volum, se va mărgini a ne da un tratat de Canonic Oriental, bazat pe Pravilă, cele trei Concilii Provinciale și pe Jurisprudența, multă puțină, a Chiriarhiilor Române-Unite, Părințele Bran va isbuti să termine o lucrare foloșitoare.

M. Teodorian-Carada

A apărut

Revista

de

**Drept Comercial
și studii Economice**

sub direcția Dlor :

G. Tașcă, profesor Universitar
și **A. Chemale** avocat

București

Această revistă se prezintă escelent și are marea importanță, că până în prezent nu am avut o revistă care să se ocupe în mod special de Dreptul comercial li urăm succes

Situația sumară

Banca Națională
a României
1934

ACTIV

10 Februarie | 3 Februarie

Stoc:		10 Februarie	3 Februarie
Aur	în țară	6.742.461,689	9.964.919,084
	în străinătate	3.222.457,395	9.949.545,299
Devize		153.500,150	155.428,900
	Stoc total	10.118.419,234	10.104.974,199
Alte devize		17.114,227	14.314,626
Monetă divizionară		227.757,747	224.385,326
Portofoliu comercial		8.357.700,604	8.385.126,298
Avansuri pe titluri și metale prețioase:			
Simple:		227.923,500	
In cont curent		333.123,622	561.047,122
Datoria Statului		3.681.087,283	3.681.087,283
Avansuri temporare Tezaurului		2.000.000,000	2.000.000,000
Titluri și participațiuni:			
Titlurile capitalului social		186.014,086	
fondului de rezervă		70.063,128	
rezervelor pentru imobile și mobilier		164.305,880	
Participație la capitalul Băncii Reglem. Internaționale		80.645,161	
Creditului Industrial (Capital subscris lei			
150,000,000)		74.250,000	575.278,255
Titlurile Fondurilor de pensii și asistență pentru personal		112.021,766	112.021,769
Imobile		563.156,197	563.156,197
Mobilier și mașini de imprimare		126.925,980	126.684,267
Cheltuieli de administrație		67.118,581	64.560,703
Activ corespunzător unor angajamente pe termen		96.771,875	96.771,875
Conturi diverse		4.354.714,659	4.339.084,207
Portofoliu agricol		3.168.593,463	3.169.277,895
Provizii speciale de devize		2.299.114,717	2.295.564,813
Aur la Moscova			
		36.326.821,710	36.317.212,285

3 Februarie

3.855,153,120	Efecte și avansuri gerate de Bancă pentru Stat	3.854,031,120
556,150,953	Disponibilul Direcției Generale a Drumurilor la Societatea Anonimă Svede, Luxemburg.	561,718,453

PASIV

Capital social		600.000,000	600.000,000
Fond de rezervă		475.273,798	475.273,798
Rezerve pentru imobile și mobilier		498.502,448	497.477,224
Fonduri de pensii și asistență pentru personal		141.831,594	141.617,196
Angajamente la vedere:			
Bilete de Bancă în circulație		21.762.937,070	21.684.537,685

8 Februarie Conturi curente și depozite la vedere:

400.563,532	a) Ministerul Finanțelor	356.842,260	
724.154,141	b) Serviciile publice, Casa Autonomă	658.301,543	
428.350,273	c) Imprumut 7% 1929	473.879,648	
354.252,128	d) Imprumut 7 1/2% 1931	598.594,630	
3.664,417,074	e) Conturi curente	3.711,441,911	
2.047,502,735	f) Alte exhibiții la vedere	1.785.957,603	
		7.585,017,595	7.619,239,883
Angajamente la termen		4.989,369,870	3.003,805,591
Dobânzi și beneficii diverse		50,702,303	41,791,632
Conturile diverse		2.223,187,032	2.253,470,276
		36.326,821,710	36.317,212,285

3 Februarie

3.855,153,120	Ministerul Finanțelor, ct. efecte și avansuri gerate de Bancă	3.854,031,120
556,150,953	Direcția Generală a Drumurilor ct. lei la Societatea Anonimă Svede, Luxemburg	561,718,453
	Totalul angajamentelor la vedere	28.347,854,665
	Raportul între stocul de aur și angajamente	35,15%
	Raportul între stocul total și angajamente	35,69%
		28,303,777,568
		35,15%
		35,70%

Taxa: { Scont 6%
Dobândă 7%